**Ryhmä: 1**

**FCI:n numero: 351**
**Hyväksytty FCI 13.7.2005**
**Kennelliitto 3.12.2013**

Suomen Kennelliitto-
Finska Kennelklubben ry

# AUSTRALIAN TÖPÖHÄNTÄINEN KARJAKOIRA 1/4

**(AUSTRALIAN STUMPY TAIL CATTLE DOG)**
**Alkuperämaa: Australia**

**KÄYTTÖTARKOITUS:** Rodun nimi kertoo tämän koiran pääasiallisen käyttötarkoituksen. Koiran tehtävä on hallita ja paimentaa karjalaumoja niin avoimessa maastossa kuin aidatuillakin alueilla. Tässä työssään se on vertaansa vailla ja pystyy työskentelemään hankalissakin olosuhteissa. Koira on aina valpas, erittäin älykäs, tarkkaavainen, rohkea ja luotettava sekä äärimmäisen omistautunut työlleen. Nämä ominaisuudet tekevät siitä ihanteellisen karjakoiran.

**FCI:N LUOKITUS:** Ryhmä 1 lammas- ja karjakoirat (paitsi sveitsinpaimenkoirat).
Alaryhmä 2 karjakoirat (paitsi sveitsinpaimenkoirat).
Käyttökoetulosta ei vaadita.

**LYHYT HISTORIAOSUUS:** Rodulla on pitkä historia Australiassa, "töpöhäntä" jalostettiin huolella karjan paimentajaksi 1800-luvun alkupuolella. On olemassa kaksi eri koulukuntaa siitä, kuka todella on rodun kehittäjä. Yksi vaihtoehto on Thomas Simpson Hall, joka risteytti pohjoisenglantilaisia paimenkoiria eli "smithfieldinkoiria" alkuperäisten Australian dingojen kanssa noin vuonna 1830 saaden aikaan ensimmäisen australiankarjakoiran, jota kutsuttiin Hall's Heeleriksi.

**Pohjoismainen Kennelunioni**
Dansk Kennel Klub
Hundaræktarfélag Islands
Norsk Kennel Klub
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben
Svenska Kennelklubben

Toisen vaihtoehdon mukaan New South Walesin Bathurstista kotoisin oleva Timmins- niminen karjanajaja risteytti vuonna 1830 "smithfieldinkoiran" dingon kanssa.
Näiden punaisia, töpöhäntäisiä jälkeläisiä kutsuttiin nimellä "Timmins Biters". Ne olivat hyviä työkoiria, mutta osoittautuivat liian kovaotteisiksi karjaa kohtaan. Tarvittiin vielä uusi risteytys, joka tehtiin sileäkarvaisen sinimarmorivärisen collien kanssa. Näin saatiin aikaan erinomainen, monikäyttöinen koira, nykyisen australian töpöhäntäisen karjakoiran esi-isä. "Smithfieldinkoira" periytti luonnontöpöhäntää, dingo taas punaista väriä sekä luontaista sopeutumista vaativiin sisämaan olosuhteisiin. Sininen väri tuli collieilta, jotka tunnettiin myös nimellä German Coolie."Töpöhäntiä" kasvatettiin yleisesti Australian avaralla maaseudulla, vain pieni osa niistä rekisteröitiin kantakirjaan. Vuonna 2001 tämä kauan olemassa ollut rotu nimettiin uudelleen australian töpöhäntäiseksi karjakoiraksi.

**YLEISVAIKUTELMA:** Sopusuhtainen työkoira, joka on sivulta katsottuna melko neliömäinen. Sillä on karaistunut ja hiomaton ulkomuoto sekä riittävä massa ja voimakkuus. Nämä ominaisuudet kertovat kyvystä kestää pitkään rasittavaa työtä kaikissa olosuhteissa.

**KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE:** "Töpöhännällä" on luontainen kyky työskennellä karjan kanssa ja hallita sitä. Se on uskollinen, rohkea ja intohimoinen työssään. Se on aina valpas, tarkkaavainen ja tottelevainen, kuitenkin epäluuloinen vieraita kohtaan. Näyttelykehässä sen tulee aina olla käsiteltävissä.

**PÄÄ**
Kallo: Korvien välistä leveä ja tasainen, vähitellen silmiä kohti kapeneva.
Otsapenger: Vähäinen, mutta selvästi erottuva.
Kirsu: Musta koiran väristä riippumatta.
Kuono: Tylppä ja vahva. Kuono on kohtuullisen pituinen, silmien alta täyteläinen ja syvät voimakkaat leuat kapenevat tylppää vahvaa kuononkärkeä kohti.
Leuat / hampaat: Hampaat ovat vahvat, terveet ja säännölliset. Alaetuhampaat ovat heti yläetuhampaiden takana koskettaen niitä kevyesti.
Posket: Lihaksikkaat, eivät korostuneet.
Silmät: Soikeat, keskikokoiset ja tummanruskeat, eivät syvällä sijaitsevat eivätkä ulkonevat. Ilme on tarkkaavainen ja älykäs, kuitenkin epäluuloinen.
Korvat: Kohtalaisen pienet, pystyt ja lähes teräväkärkiset; ylös kiinnittyneet, kuitenkin kaukana toisistaan. Korvalehti on kohtalaisen paksu. Korvan sisäpuoli on selvästi karvoittunut.

# AUSTRALIAN TÖPÖHÄNTÄINEN KARJAKOIRA 3/4

**KAULA:** Poikkeuksellisen vahva, kaareva, lihaksikas, keskipitkä ja runkoa kohti levenevä, ei löysää kaulanalusnahkaa.

**RUNKO:** Rungon pituus rintalastan kärjestä istuinluun kärkeen on sama kuin säkäkorkeus.
Selkä: Vaakasuora, leveä ja vahva.
Lanne: Syvä ja lihaksikas.
Rintakehä: Selvästi kaareutuneet kylkiluut ovat alaosastaan vähemmän kaareutuneet muodostaen syvän ja kohtalaisen leveän rintakehän.

**HÄNTÄ:** Typistämätön, luonnostaan korkeintaan 10 cm pitkä ja ylöskiinnittynyt. Häntä ei juurikaan nouse selkälinjan yläpuolelle.

**RAAJAT**
ETURAAJAT: Hyväluustoiset, lihaksikkaat ja joka suunnasta katsottuna täysin suorat.
Lavat: Kuivat, lihaksikkaat ja viistot.
Kyynärpäät: Rungon suuntaiset.
TAKARAAJAT: Leveät, vahvat ja lihaksikkaat, takaa katsottuna kintereestä käpälään suorat, eivät lähekkäin eivätkä liian kaukana toisistaan.
Reidet: Hyvin kehittyneet.
Polvet: Kohtalaisesti kulmautuneet.
Kintereet: Vahvat, kohtalaisen matalat ja riittävästi kulmautuneet.
KÄPÄLÄT: Pyöreät ja vahvat. Päkiät ovat paksut, varpaat hyvin kaareutuneet ja tiiviisti yhdessä, kynnet ovat vahvat, lyhyet ja tummat.

**LIIKKEET:** Tasapainoiset ja terveet liikkeet ovat ensiarvoisen tärkeät. Koira liikkuu sujuvasti, vapaasti, joustavasti ja väsymättömästi. Lapojen ja eturaajojen liike on sopusoinnussa takaosan voimakkaan työnnön kanssa. Kyky nopeisiin ja äkillisiin liikkeisiin on olennaista.

**KARVAPEITE**
KARVA: Peitinkarva on kohtalaisen lyhyttä, suoraa, tiheää ja keskikarheaa. Aluskarva on lyhyttä, tiheää ja pehmeää. Kaulan ympärillä karva on pitempää muodostaen vähäisen kaulurin. Päässä, raajoissa ja käpälissä karva on lyhyttä.
VÄRI:
• sininen: sininen tai sinitäplikäs yksivärinen; päässä voi olla mustia merkkejä, mustat merkit rungossa ovat sallittuja.

• punakimo: kauttaaltaan tasainen punakimo aluskarvaa myöten (ei valkoinen eikä kermanvärinen), päässä voi olla tummempia punaisia merkkejä, punaiset läiskät rungossa ovat sallittuja.

**KOKO**

Säkäkorkeus: Urokset 46 - 51 cm (18 - 20 tuumaa)
Nartut 43 - 48 cm (17 - 19 tuumaa).

Annettujen mittojen ylitys tai alitus ei ole toivottavaa uroksilla eikä nartuilla.

**VIRHEET:** Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

**VAKAVAT VIRHEET:**

- ruskea tai lihanvärinen kirsu
- vaaleanpunaiset silmäluomien reunat
- ala- tai yläpurenta
- yli 10 cm pitkä häntä
- raskaat, veltot tai pystyt lavat
- heikot kyynärpäät, ranteet tai käpälät
- jäykät takaraajat
- länkisäärisyys tai pihtikinttuisuus
- vaaleanpunaiset tai valkoiset kynnet
- valkoinen tai kermanvärinen karvapeite

**HYLKÄÄVÄT VIRHEET:**

- vihaisuus tai liiallinen arkuus
- typistetty häntä
- tan-merkit
- selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen

**HUOM.** Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivestä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.